

HULPMIDDELEN VOOR ECO-CONSTRUCTIE EN DUURZAME WIJKEN

in het Brusselse Hoofdstedelijk Gewest

INTRODUCTIE

Het Brussels Hoofdstedelijk Gewest steunt actief milieuvriendelijke bouwprojecten. De acties in dit domein zijn dan ook heel gevarieerd: praktische handleidingen voor ecoge bouwen en ecowijken, overzichten van goede praktijken, nieuwe en aangepaste premies, architectuurwedstrijden, een aangepast reglementair kader en actieve ondersteuning van bedrijven uit de ecobouw- en renovatiesector.

De meeste documenten zijn beschikbaar op de website van Leefmilieu Brussel, in de thema's energie en eco-constructie:

1. ECO-CONSTRUCTIE

1.1. VOOR PARTICULIEREN

Brochure "Renoveren en bouwen"

100 tips om het milieu te sparen en minder energie te verspillen (2007)

Internetsite van Leefmilieu Brussel

www.leefmilieubrussel.be > Particulieren > Praktische zaken > Mijn woning

In deze rubriek vind je praktische tips om energie te besparen, je waterverbruik te verminderen, minder afval te produceren ... maar ook om je woning te (ver-)bouwen en te onderhouden met aandacht voor het milieu.

www.leefmilieubrussel.be > Particulieren > Zoeken per thema > Ecologisch bouwen

In deze rubriek wordt dieper ingegaan op ecologische bouw- en renovatietechnieken, de doelstellingen en gevolgen, evenals de acties van Leefmilieu Brussel in dit domein.

Diverse brochures en fiches met beschrijvingen van geslaagde realisaties.

De dienst Info-leefmilieu van Leefmilieu Brussel :

Nog vragen ? Voor meer tips of om een brochure te bestellen staat de dienst Info-Leefmilieu tot uw dienst !

Contact : 02 775 75 75 - info@leefmilieu.be

De **Stadswinkel** staat in opdracht van Leefmilieu Brussel de Brusselaars die vragen hebben rond duurzame stadsontwikkeling en wonen met raad en daad bij.

Informatieloket : Sint-Gorikshallen, Sint-Gorikspein 1 te 1000 Brussel - 02 512 86 19 – info@curbain.be - www.stadswinkel.be

1.2. VOOR PROFESSIONELEN

De meeste documenten zijn beschikbaar op de internetsite van Leefmilieu Brussel in de volgende rubrieken :

Professionelen > Sector > Constructie

Professionelen > Thema > Ecoconstructie

TOOLS

Praktische gids voor het duurzaam bouwen en renoveren van kleine gebouwen (<1000m²)

Ter attentie van vakmensen uit de bouw en opdrachtgevers. Een interactieve gids in pdf-formaat met een zestigtal thematische fiches. Deze handleiding is bestemd voor architecten en hun belangrijkste gesprekspartners, opdrachtgevers en aannemers. De praktijkgerichte gids heeft als doel concreet advies te verlenen aan personen die de milieu-impact van gebouwen willen verminderen zonder aan comfort of gezondheid van de gebruikers in te boeten.

De gids biedt verschillende praktische en concrete antwoorden op vragen betreffende technische, ecologische en economische aspecten van duurzame bouw en renovatie in Brussel. (2007)

Directe toegang : www.leefmilieubrussel.be/handleiding_eco_bouwen

Adviesgids voor het energiebewust en duurzaam ontwerp van collectieve huisvesting

Deze adviesgids, voor opdrachtgevers en ontwerpers, licht het ontwerp van nieuwe gebouwen of de renovatie van bestaande gebouwen en uitrusting toe.

Voor opdrachtgevers : Met praktische fiches kunnen opdrachtgevers hun behoeften inzake energie- of milieuprestaties specificeren. De gids is zo opgesteld dat voor elke fase van een bouwproject zowel de eisen worden beschreven als de concrete maatregelen om de beoogde prestaties te bereiken. (2006)

Dit werk kan worden aangekocht voor de prijs van 10 € na bestelling bij Leefmilieu Brussel – BIM. Het kan ook gratis geraadpleegd worden op de website.

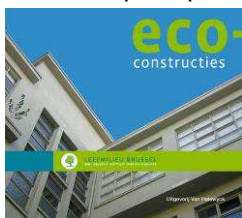

Voor studiebureaus en architecten. Deze gids vermeldt ten behoeve van de ontwerpers de technische criteria die vereist zijn voor het bereiken van de energie- of milieuprestaties. In dit ontzettend praktische werk zijn de raadgevingen ingedeeld in twee categorieën: voorgeschreven keuzes en aanbevolen keuzes. (2006)

Dit werk en de bijlagen kunnen worden aangekocht voor de prijs van 20 € na bestelling bij Leefmilieu Brussel – BIM. Het kan ook gratis geraadpleegd worden op de website.

« Eco-constructies »

In dit werk worden op gedetailleerde wijze elf grote gebouwen voorgesteld die opmerkelijk zijn omdat ze principes op het gebied van duurzaam bouwen in de praktijk brengen. Kantoren,

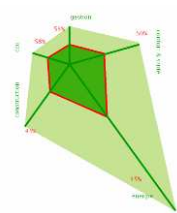

woningen, kinderdagverblijven, gerenoveerde gebouwen of nieuwe constructies ... allemaal waren ze het voorwerp van een doordacht ontwerp en werden ze voorzien van doeltreffende technologieën die het mogelijk maken de milieu-impact te beperken.

Dit boek geeft een beeld van de context, de achterliggende filosofie en de troeven van elke realisatie en is zowel een nuttige inspiratiebron als een aangenaam geïllustreerd document. Foto's, plannen en grafieken illustreren de sterke punten van de realisatie.

Uitgeverij Van Halewyck (2007). Dit werk kan worden aangekocht voor de prijs van 25 €, in de boekhandel of na bestelling bij Leefmilieu Brussel – BIM. Het grootste deel van dit boek kan worden geraadpleegd op de website.

Tool voor de typering van een gebouw "Green Building Brussels" (GBB)

Deze Excel-tabel werd ontwikkeld om de specifieke milieukenmerken van een groot gebouw te objectiveren. De spreadsheet is gebaseerd op kwantitatieve informatie (water-, brandstof- en elektriciteitsverbruik) en op een beschrijving van het gebouw en de kenmerken betreffende architectuur, technische installaties en werking.

Met GBB kan U het gebouw checken rond 5 thema's : Comfort en Gezondheid ; Energie ; Materialen, Constructie en Milieu ; Water ; Beheer en effecten tijdens gebruik. Een grafiek geeft een idee van de globale score van het gebouw.

Excel-model te downloaden op Internet. (2006)

Les Cahiers de La Cambre - Architecture nr. 4 - "Eco-logisch: De voordelen van milieugericht werken / How Green Buildings Pay" (2005) gezamenlijke uitgave van BIM-ISACF La Cambre - 224 pagina's, Nederlandse en Engelse teksten - 19,00 €, Verkrijgbaar in de boekhandel of te bestellen bij La Lettre Volée, <http://www.lettrevolee.com/Lacambre4.html>

BIM-Rapporten nr. 22 : Concrete voorstellen om de duurzame ontwikkeling te integreren in de sociale woningen in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest. (2004)

Dit werk kan worden aangekocht voor de prijs van 2.5 € na bestelling bij Leefmilieu Brussel – BIM. Het kan ook gratis geraadpleegd worden op de website.

FACILITATOR ECO-CONSTRUCTIE : EEN DESKUNDIGE TOT UW DIENST

De facilitator eco-constructie staat ten dienste van alle professionelen met een bouw- of renovatieproject waarvoor ecologische ondersteuning nuttig kan zijn, en dit ongeacht het vorderingsstadium van het project.

Ze kunnen bij de facilitator terecht voor :

- antwoorden op technische vragen
- diepgaande projectbegeleiding
- gerichte seminars en sitebezoeken

De facilitator ondersteunt de analyse van projecten en gebouwen, omkadert bouw- en renovatieprojecten, identificeert financiële hulpmiddelen, helpt bij het invullen van administratieve documenten, verstrekt informatie over technologieën en leveranciers, geeft uitleg bij de tools van Leefmilieu Brussel ...

Meer info: 02/ 536.09.27 (tot maart) en 0800/85.775 (vanaf maart) of fac.eco@ibgebim.be

OPLEIDINGEN, SEMINARIES EN GELEIDE BEZOEKEN

Leefmilieu Brussel organiseert verschillende opleidingen, seminars en geleide bezoeken rond eco-bouw en energie. In 2008 is een van de centrale thema's het waterbeheer in bouwprojecten. Voor meer informatie afspraak op de internetsite Leefmilieu Brussel > professionelen.

CLUSTER ECOBUILD

Leefmilieu Brussel en het Brusselse Agentschap voor de Onderneming hebben samen een vereniging van vakmensen uit de ecobouwsector opgericht, de Cluster Eco-build. Het platform heeft als doel de samenwerking en synergie tussen de leden te bevorderen en is een belangrijk aanspreekpunt en informatiebron voor particuliere en publieke opdrachtgevers die op zoek zijn naar een architect, bouwbedrijf of leverancier.

Meer info: www.ecobuildinbrussels.be

2. DUURZAME WIJKEN

Om de duurzaamheid van de bestaande wijken en van grote nieuwbouwprojecten te verbeteren, werden in de loop van 2007 en 2008 verschillende acties opgestart. Deze acties zijn zowel gericht tot stadsbewoners als opdrachtgevers, architecten en stedenbouwkundigen.

2.1. VOOR PARTICULIEREN

Projectoproep duurzame wijken "Mijn wijk gaat voor groen !"

Voor het grote publiek en bewonersverenigingen die hun buurt een "duurzame" dimensie willen geven, wordt in maart 2008 een belangrijke projectoproep georganiseerd. Bewoners die willen deelnemen moeten samen met hun partners (in de eerste plaats de gemeente, maar ook in de buurt gevestigde bedrijven, een school ...) een gemotiveerde kandidatuur indienen bij Leefmilieu Brussel. De laureaten worden aangeduid in juli en genieten gedurende een heel jaar van een hele reeks voordelen : aangepaste begeleiding door een agent van Leefmilieu Brussel, toegang tot verschillende diensten, buurtanimaties, opleidingen, geleide bezoeken ..., duurzame micro-investeringen (bijvoorbeeld aanplantingen, een overdekte fietsenstalling, een collectieve compostzone ...), een Duurzame Buurtkrant, een internetsite met een forum ...

Geïnteresseerd ? Spreek er dadelijk over met je burens en vrienden. Voor meer informatie over de wedstrijd : www.leefmilieubrussel.be

2.2. VOOR PROFESSIONELEN

STUDIE

Duurzame ontwikkeling en stedenbouwkundige planning

Deze studie werd gerealiseerd in opdracht van Leefmilieu Brussel en behandelt de mogelijkheden om duurzame ontwikkeling te introduceren in Bijzondere Bestemmingsplannen en Gemeentelijke stedenbouwkundige verordeningen.

De studie is beschikbaar op de internetsite van Leefmilieu Brussel : Professionelen > Sector > Constructie > Hulpmiddelen (enkel in het Frans)

FACILITATOR DUURZAME WIJKEN

De facilitator duurzame wijken verschilt van de facilitatoren eco-constructie en energie in die mate dat hij niet beperkt is tot een sector of een technologie. Hij ondersteunt projectontwikkelaars en architecten op een transversale manier bij het ontwerpen van grote bouwprojecten en duurzame buurten.

Hij komt op eenvoudige aanvraag op elk moment van het project tussen, zowel bij het opstellen van een "duurzaam" bestemmingsplan, als bij het architecturaal ontwerp en het participatieproces bij de realisatie van de werken.

Meer info: 02 645 56 45 (tot maart) en 0800 85 775 (vanaf maart) of fac.qdw@ibgebim.be

3. ANDERE THEMA'S

3.1. ENERGIE

TOOLS

100 tips om energie te besparen

Brochure 100 tips om energie te besparen.

Vademecum REG : voor collectieve huisvesting / voor de tertiaire sector

Deze zeer praktische werken willen een antwoord geven op de talrijke vragen die de beheerders van tertiaire gebouwen of collectieve woningen zich stellen met betrekking tot een beter energiebeheer in hun gebouwen.

CD-Rom Energie+

Deze cd-rom omvat informatie en hulpmiddelen die u kunnen helpen bij het begrijpen, inschatten en evalueren van technologieën zoals warmtekrachtkoppeling of grote systemen voor het verwarmen van water met zonne-energie. Hij is zeer volledig en zal zowel de nieuwsgierigheid van de beheerders als die van de specialisten bevredigen.

De auditchecklist & bestek REG-onderhoud voor de tertiaire sector: een energiebalans van uw gebouw opmaken, concrete oplossingen krijgen om energie te besparen en het rendement van uw uitrusting te optimaliseren, en hoe de exploitatie met verschillende actoren in partnerschapsverband te organiseren.

REG: Standaardlastenboeken voor opdrachtgevers van tertiaire gebouwen:

Sanitair warmwater, verlichting, verwarming, koeling, ventilatie, REG-onderhoud. Deze documenten helpen de opdrachtgever om een duidelijker inzicht te krijgen in zijn behoeften inzake energieprestatie of milieubeheer, wat hij terzake van zijn leveranciers moet eisen en hoe dit in technische criteria kan worden vertaald, om de beoogde prestaties te bereiken.

REG- Standaardlastenboeken voor specialisten. Tertiaire sector

Sanitair warmwater, verlichting, verwarming, HVAC installatie, energieontwerp

Studies : Energiebesparingen in de tertiaire sector/ in de collectieve huisvesting

Deze documenten beschrijven tal van mogelijkheden op het vlak van rendabel bouwen en verbouwen.

AlterCLIM

Deze software geeft een antwoord op de vraag hoe airconditioning, volledig of gedeeltelijk, vermeden kan worden met het behoud van alle comfort. Het bevat de resultaten van 50.000 dynamische simulaties die de gebruiker gemakkelijk kan raadplegen om te zien of er in een kamer met bepaalde eigenschappen airconditioning nodig is. Het bevat ook gedetailleerde technische en didactische informatie in de vorm van pdf- fiches.

Zonne-Energie – Grote systemen : standaardlastenboek voor zonneboiler (haalbaarheidstudie, installatie)

Warmtekrachtkoppeling : gids voor kleine en middelgrote installaties, studie op het potentieel van warmtekrachtkoppeling, CogenCALC om de rentabiliteit van de WKKinstallatie van een gebouw te ramen, rekenbladen CogenSIM en CogenEXTRAPOLATION om een haalbaarheidstudie voor een project uit te voeren.

Verordenende berekeningsmiddelen voor energieprestatie en binnenklimaat van gebouwen : binnenkort beschikbaar op de internetsite van Leefmilieu Brussel.

ENERGIEPREMIES

Er bestaan tal van premies voor energie-investeringen, zowel voor **collectieve woonprojecten** (publiek, privé, sociale woningen en mede-eigenaarschap) als voor **particulieren** en de **tertiaire sector**. Meer info: www.leefmilieubrussel.be

ENERGIEFACILITATOREN : EXPERTS TOT UW DIENST

De facilitatoren staan ten dienste van alle vertegenwoordigers van een overheidsinstelling, parastatale of privéonderneming die gebouwen gebruiken waarvoor ondersteuning nuttig kan zijn in het kader van acties om het energieverbruik en het rationeel energiegebruik (REG) te bevorderen, ongeacht het vorderingsstadium van het project.

De diensten van deze facilitatoren stemmen overeen met deze van de Facilitator Eco-constructie.

Meer info: 0800/85.775 of

Tertiaire sector : fac.tert@ibgebim.be

Warmtekrachtkoppeling : fac.cogen@ibgebim.be

Hernieuwbare energie – Grote systemen : fac.her@ibgebim.be

Collectieve huisvesting : fac.coll@ibgebim.be

3.2. AFVAL

Gids voor het beheer van bouw- en sloopafval (2000).

wordt momenteel bijgewerkt en zal opnieuw beschikbaar zijn in de loop van 2008.

3.3. GEZONDHEID EN BINNENHUISVERVUILING

PEST in huis: Dit internet-instrument voor de milieu- en gezondheidsprofessional geeft de mogelijke verbanden tussen gezondheidsproblemen en verontreinigende stoffen in het interieur aan, er worden concrete tips gegeven om de problemen te verhelpen.. (2004).

Ventilatie: Via dit internet-instrument kan u een concreet advies op maat krijgen rond ventilatie en verluchting van woonhuizen. (2008 – binnenkort beschikbaar).

3.4. GELUID

Vademecum voor het wegverkeerslawaai: - Hoofdstuk 10: **Akoestische studie in het urbanisme en de architectuur** (2005).

3.5. ECO-MANAGEMENT

Label Ecodynamische onderneming: Catalogus van praktische maatregelen inzake milieubeheer (2006). (Het label van goed beheer is ook beschikbaar voor vzw's en overheidsinstellingen).

Label Ecodynamische onderneming : Ondernemingen en milieubeheer – Beheer van de niet-bebouwde, grijze en groene ruimten (2003).

3.6. GEDRAG

Dag in, dag uit, voor in huis

Brochure 100 tips om comfortabeler te leven in een gezond leefmilieu (2007)

